

การพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิค
การตั้งคำถาม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
The Development of Reading Comprehension with Questioning
Techniques for Prathomsuksa 1 Students

ปวีณา วรรณคำ¹
อัญชลี ทองเอม²

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกระสัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย 2) แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ Paired t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 0.48)

คำสำคัญ: การอ่านเพื่อความเข้าใจ, เทคนิคการตั้งคำถาม, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

¹ นักศึกษาหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต

² ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ ถ้าขาดสื่อสำคัญนี้แล้วมนุษย์ไม่สามารถรวมกันเป็นสังคมได้ ภาษาไทยของเรานั้นนับว่ามีความสำคัญที่สุดสำหรับคนไทยทุกคน เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารแล้ว ภาษายังเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นภาษาประจำชาติ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้เป็นเครื่องแสดงว่า ภาษาไทยเป็นเครื่องแสดงถึงเอกลักษณ์ประจำชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันและกันสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในชาติทำให้เกิดความสะดวกและการสื่อสารที่มีความเข้าใจตรงกัน อีกทั้งภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งต่าง ๆ เพราะการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นทักษะความเข้าใจในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยใช้ภาษาเป็นสื่อของความคิด ความเข้าใจ และแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมตลอดจนนำไปใช้พัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง

การเรียนรู้ภาษาไทยย่อมเกี่ยวพันกับความคิดของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิดการเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ คิดวิพากษ์ วิจารณ์ คิดตัดสินใจแก้ปัญหา และวินิจฉัยอย่างมีเหตุผล ขณะเดียวกันการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผลใช้ในทางสร้างสรรค์และใช้ภาษาอย่างสละสลวย ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจำเป็นต้องสร้างการเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะในด้านต่าง ๆ (วิจารณ์ พานิช, 2556) ได้แก่ ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะสาระวิชาหลัก (การอ่าน การเขียน การคิด และทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21) โดยทักษะข้างต้นจำเป็นต้องมีระบบการสนับสนุนการศึกษาที่จำเป็น ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้ การประเมินผล หลักสูตรและวิธีการสอน การพัฒนาวิชาชีพ และบรรยากาศการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น

ภาษาไทยมีความสำคัญเป็นอย่างมากดังที่กล่าวมาแล้ว พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) จึงได้มีการกำหนดแนวทางจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 23 และมาตรา 24 โดยให้สถาบันการศึกษาจัดการศึกษาที่เน้นความสำคัญในด้านความรู้ และทักษะการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ฝึกทักษะ และจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์เอาความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา และจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ให้เด็กทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ ทำให้กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้มีการกำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่ง ที่มีเนื้อหาสาระทั้งหมด 5 สาระ และกำหนดให้ทักษะการอ่านเป็นเนื้อหาสาระที่ 1 มาตรฐานที่ ท.1.1 คือให้นักเรียนใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ในการ

ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ดังนั้นการอ่านจึงเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการเรียนภาษาไทยที่นักเรียนทุกคนจะต้องมีทักษะการอ่านที่ดี เพื่อใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ และการประกอบอาชีพ เพราะในปัจจุบันเป็นโลกยุคข้อมูลข่าวสารการอ่านถือเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นสำหรับมนุษย์มาก เนื่องจากการอ่านเป็นพื้นฐานที่จะทำให้ก้าวทันโลกได้ทันเหตุการณ์ นอกจากนี้การอ่านยังช่วยส่งเสริม ความรู้ความคิดให้เพิ่มพูนยิ่งขึ้นอีกด้วย

ทักษะการอ่านเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนรู้ เพราะการเรียนวิชาต่าง ๆ ต้องอาศัยความสามารถในการอ่าน เพื่อให้เข้าใจเนื้อหา เมื่ออ่านแล้วต้องจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ คิดวิเคราะห์ที่เป็น ดังนั้นแล้วการอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่จำเป็นต้องฝึกฝนอยู่เสมอ และไม่มีวันสิ้นสุดสามารถฝึกได้เรื่อย ๆ ตามวัยและประสบการณ์ของผู้อ่าน เพราะการอ่านนั้นจะเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้มนุษย์ได้รับความรู้ ความคิด และความบันเทิงใจ ช่วยปรับปรุงชีวิตให้สดใสสมบูรณ์ จิราภรณ์ บุญณรงค์ (2554 น. 21) สรุปความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอนทำให้เพิ่มพูนความรู้ความคิดที่กว้างขวางและมีการพัฒนาชีวิตที่ดี และมีประโยชน์ ดังนั้น การอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องฝึกให้เกิดความชำนาญ การอ่านประเภทหนึ่งที่นักเรียนควรจะได้รับคือการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพราะเป็นประโยชน์อย่างมากในการแสวงหาความรู้ คือ การอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งถือเป็นทักษะพื้นฐานในการอ่าน เด็กจะสามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ ต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่าน ตอบคำถาม หรือเข้าใจเรื่องที่อ่าน และสรุปความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ว่าในเรื่องที่อ่านนั้นมีเหตุการณ์สำคัญอย่างไร สามารถลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ ซึ่งเป็นทักษะที่ควรปลูกฝัง หรือพัฒนาในตัวเด็กคือ การอ่านโดยให้เข้าใจภาพรวม ประกอบกับแก่นเรื่องสำคัญที่เรื่องนั้นต้องการจะสื่อถึงดังที่ ละออ คันธวงศ์ (2551) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความที่อ่านได้ตรงตามที่คุณเขียนต้องการ และสามารถสรุปความ จับใจความของเรื่องที่อ่านได้ ด้วยการแปลความ ตีความ และสรุปแนวคิด ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในคำศัพท์ สามารถเรียงลำดับได้ จับใจความสำคัญได้ ซึ่งผู้อ่านแต่ละคนย่อมมีระดับความเข้าใจแตกต่างกันออกไป

จากการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนบ้านกระสัง ปัจจุบันยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งปัญหาที่ผู้สอนพบมากที่สุดในการเรียนวิชาภาษาไทยคือ ปัญหาด้านการอ่านของนักเรียนคือนักเรียนอ่านหนังสือได้เป็นคำๆ แต่ไม่สามารถอ่านหรือทำความเข้าใจโดยภาพรวมได้ เมื่ออ่านจบแล้วนักเรียนไม่สามารถตีความหรือสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ ว่าเรื่องที่อ่านต้องการสื่อถึงสิ่ง

ได้มีประโยชน์หรือให้ข้อคิดอะไรบ้าง ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนยังไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่านมากพอ อาจจะเป็นเพราะนักเรียนสนใจแค่อ่านเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้จบเรื่องไป ไม่ได้คิดตามหรือทำความเข้าใจตามไปด้วยพร้อมกับการอ่าน และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ จึงเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และวิชาอื่น ๆ

ผู้วิจัยจึงศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม มาใช้ประกอบในการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะในด้านการคิด สามารถอ่านเรื่องแล้วนำมาวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่านได้ เมื่อนักเรียนอ่านเพื่อความเข้าใจได้แล้ว สามารถตอบคำถามจากเรื่องได้ ส่งผลดีให้กับการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย เพราะสามารถนำความรู้จากการอ่านเพื่อความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ได้ การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม จะช่วยให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดได้ ดังที่ภนทร ธรรมบรร (2544 น. 65-68 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2557 น. 25-26) ได้สรุปเทคนิคการใช้ตั้งคำถามเป็นการส่งเสริมกระบวนการคิด คือ 1) ในการถามคำถามเด็ก ผู้สอนควรใช้เวลาแก่เด็กและแสดงออก โดยไม่เร่งเด็กให้ตอบคำถามมากเกินไป หรือกลายเป็นผู้ตอบคำถามเอง ถ้าผู้สอนใช้เวลาแก่เด็ก ในการคิดหาคำตอบโดยใช้เวลาในการรอคำตอบ 2) คำถามที่ผู้สอนใช้ ควรเป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งคำถามปลายเปิดจะช่วยส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา การเปรียบเทียบและทางเลือก คำถามที่ส่งเสริมให้เด็กคิดแก้ปัญหา นั้นจะต้องมีคำตอบที่ถูกต้องอย่างหลากหลาย ไม่ใช่เพียงคำตอบเดียว ทั้งนี้เพื่อให้เด็กมีความคิดที่เปิดกว้าง สามารถคิดได้หลายทาง 3) คำถามที่ผู้สอนถามควรเป็นคำถามที่ช่วยให้เด็กเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของตนกับการเรียนรู้ในปัจจุบันได้ 4) ผู้สอนควรกระตุ้นและส่งเสริมให้เด็กเป็นผู้ตั้งคำถามด้วยตนเองซึ่งผู้สอนอาจกระตุ้นเด็กให้ถามคำถามโดยวิธีการต่าง ๆ 5) ผู้สอนควรใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กเรียนรู้ และค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งการส่งเสริมให้เด็กตอบคำถามด้วยตนเอง จะนำไปสู่การถามคำถามต่อไปนี้ เนื่องจากทุกครั้งที่เด็กหาคำตอบได้ด้วยตนเอง เด็กจะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น เขาจะมีเจตคติในทางบวกต่อตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ที่จะถามคำถามต่าง ๆ ด้วยตนเองต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า เป็นหัวใจสำคัญในการเรียนรู้ เป็นทักษะที่สำคัญสำหรับนักเรียนและเป็นการเพิ่มพูนศักยภาพด้านการอ่าน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
2. การอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้อ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกระสัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 18 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น คือ การใช้เทคนิคการตั้งคำถาม
ตัวแปรตาม คือ

- 1) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย
- 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย
- 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ หน่วยการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยที่ใช้สอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกระสัง หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องการอ่าน มี 5 ประเภท ดังนี้

1. นิทาน 2. เรื่องเล่า 3. จดหมาย 4. ข่าว 5. โฆษณา

ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 15 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัยการพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขั้นเตรียม

ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม และขั้นตอนการดำเนินการเรียนรู้แก่นักเรียน

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (pretest) การอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เป็นปรนัยแบบ 4 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน

2.2 จัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม จำนวน 5 แผน ระยะเวลา 3 ชั่วโมง ทั้งหมด 15 ชั่วโมง ซึ่งประกอบด้วย

แผนการเรียนรู้ที่ 1 นิทาน	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องเล่า	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ 3 จดหมาย	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ 4 ข่าว	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ 5 โฆษณา	จำนวน 3 ชั่วโมง

การจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผนการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบฝึกและแบบทดสอบในแต่ละแผนจนครบ

2.3 หลังจากนั้นให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายอีกครั้งหลังการจัดการเรียนรู้ (posttest) การอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนจัดการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน

2.4 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม

3. ขั้นสรุป

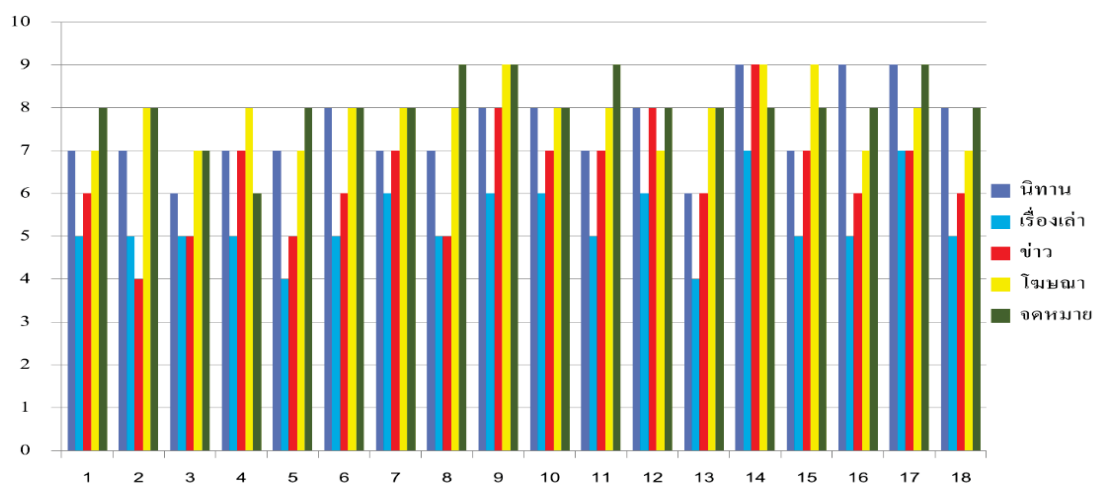
นำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

- นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติทดสอบสมมติฐาน Paired-Sample t-test
- แปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล
- ประมวลผลและอภิปรายผล โดยใช้ตารางและการพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม ผ่านเกณฑ์จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ภาพที่ 1 แสดงความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 18 คน

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 21.012$, $sig = .000$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	18	20	10.33	1.74	21.012*	.000
หลังเรียน			15.27	2.19		

*มีนัยสำคัญทางสถิติระดับเท่ากับ .05

ตอนที่ 3 ผลระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 0.48) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 2.69$ S.D. = 0.47) รองลงมาด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.49) และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 0.49)

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนน ผ่านเกณฑ์จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 จากการพิจารณาคะแนนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และที่คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ 6 คน แต่นักเรียนมีคะแนนเกินครึ่งของคะแนนเต็ม ซึ่งมีคะแนนใกล้เคียงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ตามปกติการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นแบบเก่า สอนโดยครูเป็นผู้ป้อนข้อมูลให้นักเรียนแต่เพียงผู้เดียว และบางครั้งครูก็คิดให้เด็กด้วย จึงทำให้นักเรียนไม่เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม เป็นการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของเด็กนักเรียนในชั้นนี้ เพราะเป็นเรื่องใหม่ เรื่องตื่นเต้น ซึ่งไม่เคยมีมาก่อนจากแบบฝึก 2 ครั้ง ในแต่ละประเภทจะเห็นได้ว่าเด็กนักเรียนมีพัฒนาการดีขึ้น จากครั้งที่ 1 มาครั้งที่ 2 เช่น การอ่านนิทานครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย = 6.44 ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ย = 7.89, การอ่านเรื่องเล่าครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย = 5.33 ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ย = 6.72, การอ่านข่าวครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย = 5.56 ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ย = 7.28, การอ่านโฆษณาครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย = 6.61 ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ย = 8.33 และการอ่านจดหมายครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย = 6.89 ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ย = 8.44 คำถามส่วนใหญ่ที่ใช้ตั้งเป็นคำถาม เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เป็นต้น การที่คะแนนเฉลี่ยของการเรื่องเล่ามีน้อยเพราะ เรื่องเล่าเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นหรือเป็นประสบการณ์ เนื้อเรื่องมีลักษณะเหมือนจริง ตัวละครมีความเป็นมนุษย์จึงทำให้การอ่านค่อนข้างยากต่างจากนิทาน ซึ่งเป็นเรื่องเพื่อสร้างความสนุกสนาน เนื้อหาไม่ซับซ้อน เป็นเรื่องแปลกประหลาด ผิดปกติจากธรรมดา ตัวละครในเรื่องมีลักษณะพิเศษที่เหนือความจริง เช่น เป็นเจ้าหญิง เจ้าชาย แม่มด นางฟ้า สัตว์ที่มีความรู้สึกนึกคิดเหมือนมนุษย์จึงทำให้เรื่องที่อ่านเข้าใจได้ง่าย ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 น. 74) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการใช้คำถาม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดผู้เรียน ถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์ หรือการประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้น และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553) สรุปได้ว่า คำถามนั้นมีความสำคัญมากในการพัฒนา

ผู้เรียนโดยคำถามจะช่วยให้ครูได้สำรวจความรู้เดิมและกระตุ้นความสนใจผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแง่มุมการคิดมากขึ้นและ เมื่อมีการอภิปรายจะนำไปสู่ความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้รวมทั้งคำถามจะช่วยให้การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครูอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ ไตรยานุภาพ (2552 น. 69-70) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบใช้เทคนิคคำถามเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านทักษะการคิดวิเคราะห์หลังการเรียนรู้ ในภาพรวมทุกองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ที่สูงกว่าก่อนเรียน โดยค่าคะแนนจากการทดสอบหลังการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 24.38/15.86) สูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ 28.41 และสิทธรา ศรีเหรา (2560) ได้ศึกษาพัฒนาการการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง โรงเรียนบ้านหลังเขา อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี พบว่านักเรียนมีความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 21.012$, $sig = .000$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จะเห็นได้ว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกคน โดยมีคะแนนตั้งแต่ 3 ถึง 7 แสดงว่านักเรียนมีการอ่านเพื่อความเข้าใจดีขึ้น ดังที่ ปราณี กองจินดา (2549) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ และนวนลจิตต์ เขาวงกิตพิงศ์ (2535) กล่าวว่า การวัดผลเป็นส่วนสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ การวัดผลต้องปรับเปลี่ยนไปให้มีลักษณะเป็นการประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและประเมินผลตามสภาพจริงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปวรา วงศ์ปัญญา (2551 :บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามกับการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด ผลการวิจัย หน่วยการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม มีค่าเท่ากับ 0.59 นักเรียนกลุ่มที่มีการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม มีผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยเทคนิคแผนผังความคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และวันเพ็ญ วัฒนฐานะ (2557) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยปรากฏว่า 1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 ผลระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม พบว่า โดยภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.64$, S.D. = 0.48) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านครูผู้สอน ($\bar{X}=2.69$ S.D. = 0.47) รองลงมาด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=2.63$, S.D. = 0.49) และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=2.61$, S.D. = 0.49) ความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน จะเห็นได้ว่า ด้านที่นักเรียนพึงพอใจมากที่สุดคือ เรื่องครูเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เอาใจใส่ดูแลทุก ๆ ครั้ง ที่มีกิจกรรม และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิด ลำดับต่อมาด้านสื่อการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นสิ่งใหม่สำหรับนักเรียน ซึ่งปกติเรียนในหนังสือเรียนเพียงอย่างเดียว จึงทำให้เด็ก ๆ เกิดความตื่นเต้น สนุกสนาน กับการเรียนรู้โดยเฉพาะมีการตั้งคำถามให้ตอบ ถ้าตอบไม่ถูกครูยังช่วยแนะนำในการคิดหาคำตอบ ทำให้ตอบคำถามได้ และเป็นความภาคภูมิใจของนักเรียน ดังที่ สรชัย พิศาลบุตร (2549) กล่าวว่า ความรู้สึกถูกใจในสิ่งที่ได้รับประสบการณ์ที่เหมาะสม ทำให้เกิดพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจากเดิม ประโยชน์ที่ได้รับคือ 1) ทำให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจของผู้ที่ถูกวัดความพึงพอใจ 2) ทำให้ทราบถึงความต้องการเพิ่มจากสื่อที่ได้รับอยู่ 3) ทำให้ทราบถึงคุณสมบัติ และลักษณะของสื่อที่นำมาใช้ตามความต้องการของผู้ที่ถูกวัด

ข้อค้นพบจากงานวิจัย

การใช้เทคนิคการตั้งคำถาม เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น ผู้สอนจะเริ่มให้นักเรียนอ่านเรื่องจากเรื่องที่ย้ายไปหาเรื่องที่ยาก และตั้งคำถามสั้น ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ และให้นักเรียนได้คิดหาคำตอบ ซึ่งเป็นคำตอบสั้น ๆ ตัวอย่างคำถามเช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร ผู้สอนจะเลือกบทอ่านที่มีเนื้อหาที่ใกล้ตัวเรื่องที่อยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น ข่าว โฆษณา และจดหมาย เป็นเรื่องจินตนาการคือ นิทาน เพื่อกระตุ้นความสนใจ และให้ความสนุก อย่างเช่น เรื่องเล่า เป็นเรื่องที่มีตัวละครไม่มากเพื่อให้นักเรียนจำชื่อตัวละครได้ และจำเนื้อเรื่องได้ ในการอ่านเนื้อเรื่องผู้สอนเป็นผู้อ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง และผู้สอนเป็นผู้ตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดตาม และตอบคำถามได้ และการตั้งคำถามจะช่วยให้ผู้สอนได้สำรวจความรู้เดิมและกระตุ้นความสนใจนักเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเกิดการคิดได้ด้วยตนเอง วิธีนี้จะช่วยให้นักเรียนกล้าที่จะตอบคำถามมากขึ้น นำไปสู่การพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดีขึ้น

การใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ในการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของนักเรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ให้นักเรียนได้คิดหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน เช่น จากเรื่องที่อ่านมีตัวละครอะไรบ้าง, เหตุการณ์ในเรื่องเป็นอย่างไร และมีวิธีการใด เรื่องที่เด็กนักเรียนชอบ นิทาน โฆษณา และจดหมาย สำหรับเรื่องเล่า และข่าว นักเรียนยังอ่านแล้วไม่เข้าใจ ผู้สอนอาจต้องบอกใบ้คำตอบ หรือแนะคำตอบให้

นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม และเขียนคำตอบ จากการจัดกิจกรรมนักเรียนเห็นด้วยกับบทบาทผู้สอนที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถาม

การใช้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทำให้นักเรียนจดจำเรื่องราวที่อ่าน และมีความสนุกสนานในการเรียนมากขึ้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย Meaningful Verbal Learning) ของออสซูเบล(David p. Ausubel, 1963)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. การจัดเตรียมบทอ่านนำมาใช้สอนควรมีรูปภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาในเรื่อง เพื่อเป็นการเร้าความสนใจของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น หรืออาจเป็นเรื่องซึ่งท้าทายให้นักเรียนกล้าที่จะอ่านเรื่องที่ยากขึ้นตามลำดับต่อไป

2. การจัดกิจกรรมการอ่านให้น่าสนใจ ผู้สอนสามารถเลือกบทอ่านที่มีการกำหนดเกณฑ์การเลือกเรื่อง เช่น จากเรื่องง่ายไปหายาก ใกล้เคียงไปไกลตัว จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม เป็นต้น

3. ควรจัดให้มีการเรียนรู้นอกห้องเรียน เช่น การเรียนในห้องสมุด หรือตามสถานที่ต่างๆ ภายในโรงเรียนเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศ ทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย สามารถคิดเชื่อมโยงและฝึกคิดในเรื่องได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรใช้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นความต่อเนื่องในการเรียนรู้ของนักเรียน และเพิ่มความยากของบทอ่าน

2. ควรใช้เทคนิคการตั้งคำถามในรายวิชาอื่น ๆ ที่เป็นวิชาที่ต้องท่องจำให้นักเรียนได้ฝึกคิด เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคม และประวัติศาสตร์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิราภรณ์ บุญณรงค์. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). เทคนิคการใช้คำถาม พัฒนาการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์
- นวลจิตต์ เขาวงกิตพิงศ์. (2535). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ปราณี กองจินดา. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบชิปปาโดยใช้ แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการ คิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา/ พระนครศรีอยุธยา.
- ปวรา วงศ์ปัญญา. การเปรียบเทียบผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคการใช้คำถาม กับการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคแผนผัง ความคิด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- พิมพ์ ไตรยานุภาพ. (2552). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต , มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่)
- ละออ คันธวงศ์. (2551). ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. สานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- วันเพ็ญ วัฒนฐาน. (2557). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสยามกัลป์มา จล.
- สรชัย พิศาลบุตร. (2549). สสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ทำได้งานนิดเดียว. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.

ลิตรา ศรีเหรา. (2560). การพัฒนาความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง.วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
วิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ
: ภาพพิมพ์.